

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la soluționarea cererii de recuzare

în cauza de contencios administrativ intentată de Victor Sandu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 18 din 09 septembrie 2024 „cu privire la evaluarea reluată a lui Sandu Victor, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii”.

(evaluarea candidaților la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și în cele două colegii din subordinea CSM conform Legii nr. 26 din 10.03.2022)

*(Dosarul nr. 3-30/24
NR. PIGD 2-24129035-01-3-12112024)*

Lipsa temeiurilor de recuzare a judecătorului; invocarea neîntemeiată a prevederilor art. 50 Cod administrativ și art. 50 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă;

24 martie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererea depusă de Victor Sandu cu privire la recuzarea judecătoarei Completului de judecată special, Oxana Parfeni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Lilia Roic-Botezatu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 noiembrie 2024, Sandu Victor a depus cerere de contestare împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, solicitând anularea deciziei nr. 18 din 09 august 2024 „cu privire la evaluarea reluată a lui Sandu Victor, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii”.

2. Prin încheierea din 21 noiembrie 2024, Curtea Supremă de Justiție a admis spre examinare cererea de contestare depusă de Victor Sandu în cadrul procedurii contenciosului administrativ și a dispus convocarea participanților la proces în ședința de judecată stabilită pentru data de 03 decembrie 2024, ora 13:30, sala nr. 4, în incinta Curții Supreme de Justiție. Ședințele de judecată, au fost amânate sau întrerupte din diverse motive, după cum urmează: 03 decembrie 2024 – ședința amânată la cererea reclamantului; 16 decembrie 2024 – ședință întreruptă din cauza expirării orelor stabilite pentru examinarea cauzei; 16 ianuarie 2025 - ședința întreruptă din cauza expirării orelor stabilite pentru examinarea cauzei; 13 februarie 2025 – ședința nu a avut loc datorită faptului că un membru al completului se afla în concediu medical; 07 martie 2025 – ședința întreruptă la cererea reclamantului; 20 martie 2025 – ședință întreruptă, fiind stabilită o nouă dată pentru 25 martie 2025. Astfel, ultima ședință de judecată a fost fixată pentru data de 25 martie 2025, ora 09:00

3. La 21 martie 2025, Victor Sandu a depus o cerere de recuzare membrului Completului de judecată special, **Oxana Parfeni**, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentate la cererea de contestare depusă de Victor Sandu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei de evaluare.

4. În motivarea cererii de recuzare, a indicat că, judecătoarea **Oxana Parfeni**, care face parte din completul de judecată special desemnat pentru examinarea cauzei a admis în ședința de judecată elemente care pot crea unui observator obiectiv impresia unei manifestări a lipsei de imparțialitate. Această concluzie rezultă din faptul că ședința de judecată din 16 ianuarie 2025, în care se examina cauza, a fost întreruptă în etapa întrebărilor adresate de partea reclamantă părții pârâte, fiind stabilit ca următoarea ședință să continue de la acest punct. În pofida acestui fapt, în ședința din 20 martie 2025, s-a decis continuarea procedurii cu etapa cercetării materialelor cauzei, omisiunea etapei întrerupte anterior, respectiv a întrebărilor adresate de partea reclamantă către partea pârâtă, ducând astfel la încălcarea principiilor egalității armelor și contradictorialității. La acest aspect, reclamantul a specificat principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, precum și jurisprudența CEDO, subliniindu-se că cenzurarea probatoriului în mod nejustificat și necunoașterea legii sau adăugarea la aceasta constituie încălcări ale standardelor internaționale și ale drepturilor fundamentale ale părților implicate într-un proces. Astfel, a argumentat că judecătorii vizați de cererea de recuzare au acționat într-un mod care contravine acestor principii, afectând imparțialitatea și corectitudinea procesului.

5. La 21 martie 2025, cererea de recuzare a fost distribuită aleatoriu judecătorului Lilia Roic-Botezatu, iar ședința publică de examinare a cererii de recuzare a fost fixată pentru 24 martie 2025.

6. În ședința de judecată din 24 martie 2025, reprezentantul reclamantului, avocatul Vitalie Zama, a indicat că susține cererea de recuzare pe motivele de fapt și de drept indicate.

7. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului – avocatul Valeriu Cernei a solicitat respingerea cererii depusă de Victor Sandu cu privire la recuzarea judecătoarei Completului de judecată special, **Oxana Parfeni**, invocând în acest sens că consideră circumstanțele invocate în cerere că se referă la careva opinii de imparțialitate, însă, nu prin prisma temeiurilor de recuzare ale judecătorului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 14 alin. (4) și (6) din Legea nr. 26/2022:

„În cazul abținerii sau recuzării membrului completului de judecată special, examinarea cererii respective se face de către ceilalți membri ai completului special, cu substituirea membrului a cărui abținere sau recuzare se discută de către membrul supleant. În cazul admiterii cererii de recuzare sau abțineri, cauza se examinează cu substituirea judecătorului vizat de către membrul supleant.

9. Art. 202 alin. (1) din Codul administrativ:

„Judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.”

10. Art. 49 din Codul administrativ prevede următoarele:

„(1) Într-o procedură administrativă, pentru o autoritate publică nu au dreptul să acționeze persoanele care:

- a) înseși au statut de participant la procedura administrativă;
- b) sânt membri de familie ai unui participant;
- c) în virtutea legii sau în baza procurii/împuternicirii în baza semnăturii electronice, reprezintă în general sau în această procedură administrativă un participant;
- d) sânt membri de familie ai reprezentantului unui participant în această procedură administrativă;
- e) desfășoară activitate remunerată la un participant al procedurii administrative sau activează la el în calitate de membru al consiliului de conducere, al consiliului de supraveghere sau al unui alt organ de acest gen. Această prevedere nu se aplică persoanelor angajate la o instituție de drept public participantă la procedura administrativă;
- f) în chestiunea respectivă au întocmit o expertiză sau au acționat în mod similar în afara calității lor funcționale/de serviciu.

(2) Persoana care, prin activitate sau decizie, poate avea nemijlocit avantaje sau dezavantaje este asimilată participantului. Această prevedere nu se aplică dacă avantajul sau dezavantajul se bazează doar pe faptul că cineva face parte dintr-un grup de populație sau grup profesional ale cărui interese comune sânt atinse de chestiunea în cauză.

(3) Membru de familie în sensul alin.(1) lit. b) și d) sânt:

- a) logodnicul/logodnica;
- b) soțul/soția;
- c) ruda sau afinul pe linie dreaptă sau colaterală pînă la gradul IV inclusiv;
- d) persoanele care printr-un raport de îngrijire creat pe o durată mai îndelungată sânt legate unele de altele ca părinți cu copilul (părinți educatori și copil îngrijit).

(4) Persoanele indicate la alin.(3) se consideră membri de familie și atunci cînd căsătoria pe care se întemeia relația sau comunitatea domestică nu mai există dacă persoanele sânt legate în continuare între ele ca soț și soție sau ca părinți și copil.”

11. Art. 50 alin. (1), (2) din Codul administrativ reglementează că:

„(1) Pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

(2) Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

- a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;
- b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;
- c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor pînă la încheierea procedurii;
- d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.”

12. Art. 202 alin. (4) din Codul administrativ:

„Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.”

13. Art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.”

14. Art. 54 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„Instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Victor Sandu cu privire la recuzarea judecătoarei **Oxana Parfeni** nu se fundamentează pe un motiv de drept prevăzut de lege și este neîntemeiată.

16. În cererea sa, Victor Sandu a susținut că în ședința din 20 martie 2025, instanța ar fi încălcat principiile egalității armelor și contradictorialității, prin continuarea procedurii cu etapa cercetării materialelor cauzei, fără a relua etapa întrebărilor adresate de partea reclamantă părții pârâte, etapă care fusese întreruptă anterior.

17. Completul de judecată constată că acțiunile președintelui completului de a întrerupe etapa întrebărilor și de a continua procedura cu cercetarea materialelor cauzei nu constituie temei de recuzare, întrucât nu se încadrează în dispozițiile legale invocate.

18. În ceea ce privește principiile fundamentale ale unui proces echitabil, completul de judecată constată că la caz nu s-a încălcat dreptul părților la un proces echitabil. Toate etapele procesuale au fost respectate, inclusiv dreptul părții reclamante de a adresa întrebări părții adverse, drept care va fi exercitat la data stabilită de instanță pentru continuarea ședinței. Continuarea procedurii cu etapa cercetării materialelor cauzei nu a adus atingere echității procesului sau drepturilor părților.

19. Referitor la comportamentul judecătorului și imparțialitatea acestuia, completul apreciază că fundamentul reglementării situațiilor de incompatibilitate este respectarea dreptului la judecarea cauzei de către o instanță independentă și imparțială, pentru a se asigura părților obiectivitate în soluționarea pricinii, ca o garanție a respectării dreptului acestora la un proces echitabil.

20. Potrivit jurisprudenței CtEDO, evaluarea imparțialității unui judecător se realizează prin prisma a două aspecte complementare: testul subiectiv și testul obiectiv. Astfel, Curtea a evidențiat diferența dintre criteriul subiectiv, care impune în esență dovedirea faptului că convingerea sau interesul personal al unui judecător a influențat decizia instanței, și criteriul obiectiv, care impune să se

dovedească dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice fel de îndoială (a se vedea cauza Piersack împotriva Belgiei, hotărârea din 01.10.1982, § 30 și Driza contra Albaniei, decizia din 13.11.2007, § 75). Tot, Curtea a afirmat în repetate rânduri că, în ceea ce privește criteriul subiectiv, imparțialitatea judecătorilor trebuie prezumată până la proba contrarie (a se vedea, de exemplu, Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, hotărârea din 23.06.1981, § 58).

21. În ceea ce privește cel de-al doilea criteriu, Curtea Europeană a menționat că, dacă acest criteriu se aplică membrilor juriului, înseamnă că, în afară de conduita personală a fiecărui membru al juriului, trebuie dovedit, dacă există fapte convingătoare, care pune la îndoială imparțialitatea. În acest context, aspectul exterior poate avea și o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei, decizia din 28.10.1998, Raportul 1998-VIII, p. 31116, § 45 și Morel împotriva Franței, nr. [34130/96](#), § 42, CEDO 2000-VI). Pentru a stabili dacă într-un anumit caz există motive rezonabile pentru a suspecta că un judecător nu este imparțial, perspectiva celor care se plâng de așa ceva este importantă, dar nu decisivă. De fapt, ceea ce este decisiv este dacă obiectivitatea acestor îndoieli este suficient de fundamentată (a se vedea Ferrantelli și Santangelo împotriva Italiei, decizia din 7 august 1996, Rapoartele 1996-III, pp. 951-52, § 58, și Wettstein împotriva Elveției, nr. [33958/96](#), § 44, CEDO 2000-XII Kyprianou c. Cyprys, Nr. [73797/01](#), CEDO 2005).

22. În cazul de față, în ceea ce privește testul obiectiv, Completul de judecată constată că niciunul dintre numeroasele motive ca atare prin care reclamantul l-a contestat pe judecătoarea **Oxana Parfeni** pentru părtinire nu a fost suficient pentru a ridica îndoieli legitime și justificate în mod obiectiv cu privire la imparțialitatea acestuia.

23. Completul de judecată consideră, în special, că criticile indicate de reclamant membrului completului de judecată recuzat nu sunt suficiente ca atare pentru a naște îndoieli legitime cu privire la imparțialitatea acestuia.

24. În consecință, potrivit standardelor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recuzarea judecătoarei **Oxana Parfeni** nu este justificată nici din perspectiva testului subiectiv și nici din cea a testului obiectiv, întrucât nu există elemente suficiente care să sugereze o lipsă de imparțialitate sau o posibilă părtinire.

25. De asemenea, reclamantul nu a dezvoltat din ce cauză judecătorul ar fi părtinitor, ce ține de fondul cauzei, întemeindu-și cererea pe motive generale și abstracte, fără a face vre-o referire la fapte concrete, materiale care ar fi putut dezvoltă animozitate sau ostilitate personală față de el.

26. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, nu se atestă temeieri justificative care pot pune la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea judecătoarei **Oxana Parfeni** la examinarea cererii de contestare depuse de Victor Sandu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor.

27. Din considerentele menționate, completul de judecată special al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare depusă de Victor Sandu, judecătoarei **Oxana Parfeni**.

28. În conformitate cu art. art. 50, 52, 202 alin. (4), art. 230 din Codul administrativ, precum și în corespundere cu art. art. 53 alin. (5), 54 alin. (3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Victor Sandu cu privire la recuzarea judecătoarei Completului de judecată special, **Oxana Parfeni**, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Victor Sandu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor privind anularea deciziei nr. 18 din 9 septembrie 2024 „cu privire la evaluarea reluată a lui Sandu Victor, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Lilia Roic-Botezatu